

DREPT PRIVAT

OBLIGAȚIILE INFORMAȚIONALE PRECONTRACTUALE ÎN CONTRACTELE DE PRESTĂRI SERVICII DUPĂ MODERNIZAREA CODULUI CIVIL AL REPUBLICII MOLDOVA

Natalia CHIBAC

CZU: [347.412 + 347.44](478)

kibnat@rambler.ru

Odată cu schimbările venite în viața contemporană a societății nici legislația nu poate să stea pe loc. Modernizarea Codului civil al Republicii Moldova [2], care a intrat în vigoare la 01 martie 2019, a introdus multe schimbări necesare și utile după intrarea în vigoare a Codului civil în iunie 2003.

Fiecare schimbare adusă atât în viața omului, societății, cât și în legislația țării determină și stabilesc nivelul de dezvoltare a respectivei societăți.

Ținând cont de evoluția legislației pe plan internațional, Legea nr.133 din 15.11.2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte normative [5] a adus schimbări utile în Cartea a III-a, Titlul II, Capitolul II – Obligații precontractuale prin articole ce reglementează obligația informațională precontractuală.

Obligațiile de informare în general:

- obligația generală a profesionistului de a furniza informații (art. 1011 CC RM);
- obligația profesionistului de a nu furniza informații eronate consumatorilor (art. 1012 CC RM);
- obligații de informare în unele contracte încheiate cu consumatorii;
- obligații specifice în cazul contractelor încheiate prin mijloace electronice;
- obligația în cadrul negocierii și obligația de confidențialitate.

În momentul când un consumator încheie un contract, el are ca scop satisfacerea necesităților personale, iar comerciantul are ca scop vinderea mărfii sau prestarea unui serviciu, continuarea propriei afaceri și punerea la dispoziția consumatorului de noi produse și prestări de servicii.

Un contract, care are la bază informarea completă și corectă a potențialului cocontractant, se poate naște viabil și poate fi un instrument de realizare a intereselor părților, inclusiv a intereselor comerciantului, întrucât generează obligații care pot fi executate. Dar totodată, un contract încheiat prin omisiunea sau ascunderea intenționată a informației este mai degrabă un conflict sau chiar un proces, generând obligații ale părții slabe și neinformate a contractului care nu pot fi executate, ceea ce pentru un comerciant care se bazează pe un volum mare de contracte este de natură a-i afecta continuitatea afacerii. Informarea precontractuală a potențialului cocontractant poate fi deci o măsură preventivă, sanitară, de care profită ulterior nu numai partea mai slabă în contract ci, indirect, și comerciantul, și care îl poate feri pe acesta de riscul de insolvabilitate al cocontractanților și de riscul juridic al unor procese îndelungate și costisitoare cu un mare număr de cocontractanți. Informarea precontractuală este, de fapt, singura variantă optimală, benefică ambelor părți care le permite să iasă din blocajul juridico-psihologic în care părțile ar fi ținute în lipsa acestei informări.

Condițiile de informare precontractuală sunt informații care au fost identificate de către legiuitor ca fiind importante pentru a se asigura că consumatorul face o alegere în cunoștință de cauză înainte de a încheia un contract. Directiva 2011/83/UE [3], dar și actele aprobate de legiuitorul moldav, întru a armoniza legislația națională cu cea europeană, stabilesc o listă a informațiilor pe care un comerciant trebuie să le dezvăluie consumatorului înainte ca consumatorul să încheie un contract la sediul local, în afara spațiului comercial sau la distanță.

Obligația de informare este *expres reglementată* în legislația protecției consumatorilor [4], precum și de alte legi specifice unor categorii sau domenii de activitate comercială.

În legislația protecției consumatorilor, cerința informării are nu numai scopul de a proteja consumatorii sub raportul formării libere și conștiente a consimțământului de a contracta, ci și scopul mediat de a proteja propriul patrimoniu comerciantului față de reburile contractuale rezultate din acorduri de voință incomplete sau viciate și, mai ales, scopul mediat de garant al concurenței loiale [6].

Obligația de informare este o obligație de a face, care constă în transmiterea de informații de către debitor creditorului, obligație care

se îndeplinește cu informarea asupra lucrului prin înscrisuri (etichetare, predarea cărților tehnice care conțin instrucțiuni de utilizare, clauze obligatorii în contract etc.) sau prin informare propriu-zisă, mai precis consiliere, avertizare etc.[1, p.142-143].

Analizând șirul de contracte din Cartea a III-a Cod civil al Republicii Moldova cele ce țin de prestarea de servicii, putem observa că legiuitorul a îmbunătățit prevederile legale prin a indica în articole reglementarea, directă sau indirectă, a obligației informaționale a părților.

Și respectiv, în contractul de antrepriză și prestări servicii art.1335-1336 CC RM se prevede obligația precontractuală de informare și obligația de informare a beneficiarului. Art.1385 CC RM obligația precontractuală de informare la servicii de proiectare. Art.1404-1405 CC RM reglementează obligația de informare în servicii de tratament. Art.1595 CC RM stipulează informații preconteractuale în contractul de pachete de servicii de călătorie și produsele de vacanță. Art.1688 CC RM prevede obligația de informare înaintea încheierii contractului cu privire la contractele privind punerea pe piață a produselor altuia. Art.1812 CC RM reglementează obligația de informare în contractul de factoring. Art.1837 CC RM stabilește obligația de informare în contractele de asigurare.

În viața cotidiană, pentru toate persoanele ce doresc să încheie contracte, obligația contractuală de informare din partea debitorului (antreprenorului, vânzătorului, prestatorului etc.) trebuie să fie o transmitere de informații, instrucțiuni, indicații ca, după încheierea contractului, dobânditorul (creditorul) de bunuri și servicii să se poată bucura de bunurile și serviciile procurare conform destinației.

Ajungem la concluzia că orice informație care se prezintă consumatorului sau clientului trebuie exprimată într-o manieră clară, nechivocă, prin intermediul unui limbaj accesibil. Această obligație de informare trebuie să fie transmisă destinatarului ori de câte ori este necesar până la încheierea contractului, pentru ca ea să fie utilă în procesul de executare a contractului.

Referințe:

1. ADAM, I. *Drept civil. Obligațiile. Contractul*. București: CH Beck, 2011. ISBN:978-973-11-59-60-7. După: CIMIL, Dorin. *Obligația juridică de*

- informare. În: *Revista Institutului Național al Justiției*, 2013, nr.3, pp.24-28. ISSN 1857-2405.
2. Codul civil al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.82-86 din 22.06.2002. Republicat la 01.03.2019. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.65-67 din 01.03.2019.
 3. Directiva 2011/83/UE privind drepturile consumatorilor. [Accesat 04.08.2020] Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/-PDF/?uri=CELEX:32011L0083&from=de>
 4. Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorului. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.126-131 din 27.06.2003. [Accesat 04.08.2020] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110237&lang=ro
 5. Legea nr.133 din 15.11.2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte normative. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 467-479 din 14.12.2018. [Accesat 28.07.2020] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=34327&lang=ro
 6. PIPEREA, Gh. *Obligația de informare, avertizare și consiliere a consumatorilor*. [Accesat 21.07.2020] Disponibil: <https://www.piperea.ro/blog/gheorghepiperea/obligatia-de-informare-avertizare-si-consiliere-a-consumatorilor/>